

Таким чином, під конституційним правом кожного на отримання професійної правничої допомоги, слід розуміти право кожного на звернення до адвоката, який здійснює на професійній основі захист прав, свобод та інтересів людини і громадянина, а також забезпечення доступу кожного до правосуддя шляхом здійснення юридичної допомоги в різних видах і формах, встановлених законодавством.

Список використаної літератури:

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28. 06. 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст.141
2. Про безоплатну правову допомогу : Закон України № 3460-VI від 2 червня 2011 року. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 51. Ст. 577.
3. Про соціальні послуги : Закон України № 966- IV від 19 червня 2003 року. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 45. Ст. 358.
4. Висновок Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України (щодо скасування адвокатської монополії) від 31 жовтня 2019 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ccu.gov.ua/sites/default/files/docs/4_v_2019.pdf
5. Баренбойм П. Б., Резник Г. М. Адвокатура как защитник гражданского общества. Адвокат. 2004. № 8. С. 9–12.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія, доцент **Кубаєнко Андрій Володимирович**

Білозір Я.О.

студент 2-го курсу факультету

прокуратури та слідства (кримінальна юстиція)

Національного університету «Одеська юридична академія»

АДВОКАТСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В ПЕРІОД РЕФОРМУВАННЯ

Аналізуючи законодавство України можна дійти висновку, що адвокат – це фізична особа, яка здійснює функції забезпечення та захисту прав та свобод людей. Відповідно до статті 59 Конституції України, «кожен має право на професійну правничу допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав».

Напередодні внесення змін до Конституції України у 2016 році висловлювалася думка, що адвокати мають за мету поповнити свої статки, але таке твердження не мало під собою ніякого підґрунтя. При підвищенні кількості адвокатського корпусу зменшується вартість адвокатських послуг через підвищений рівень конкуренції, що є очевидним.

Варто зазначити, що після змін, які були внесені у Конституцію України в статті 59 «правова допомога» перетворилась в «правничу». Правова допомога має багатоаспектний характер, різноманітний зміст, обсяг та форми, це консультації, роз'яснення, складати позови, довідки та заяви, здійснення представництва в судах, а правнича допомога передбачає діяльність правника.

Слід також усвідомити необхідність запроваджених змін до ст. 1322 Конституції України щодо виняткового представництва малолітніх та неповнолітніх осіб та осіб, які є недієздатними чи дієздатність яких обмежена. Виходячи з того, що в ст. 242 Цивільного кодексу України зазначену верству осіб представляють законні представники, то у випадку необхідності їх звернення до суду, їх можуть представляти як законні представники, так і адвокати на підставі договору про надання правової допомоги.

У вересні цього року Верховна Рада направила до Конституційного Суду України законопроект №1013 від 29 серпня 2019 р. «Про внесення змін до Конституції України (щодо скасування адвокатської монополії)». Відповідно до Висновку КСУ законопроект було визнано таким, що відповідає ст. ст. 157 і 158 Конституції України.

Конституційний суд України керувався тим, що запропоновані законопроектом зміни до КУ розширюють межі представництва в суді.

У Висновку КСУ було зазначено, що поняття «надання професійної правничої допомоги» не тотожне поняттю «представництво особи в суді». Здійснювати професійну допомогу можуть виключно адвокати, але представництво особи здійснюється на розсуд особи адвокатом або іншим суб'єктом.

У пояснювальній записці до проекту закону зазначено, що його метою буде скасування адвокатської монополії, а саме виключення положення частини четвертої статті 131-2 Конституції України, згідно з якою виключно адвокат здійснює представництво іншої особи в суді.

Таким чином, даний законопроект можуть найближчим часом внести до сесійної зали, де парламент має його схвалити що найменше 226 голосами в першому читанні та 300 голосами на другій сесії.

Проте Наказ Міністерства праці та соціальної політики України №336 від 29.12.2004 р, а також Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників встановлює велику сферу повноважень юрисконсультів, серед яких майже останнє місце займає представництво в суді. На мою думку, стосовно юристів, які не є адвокатами, доречно було б використати досвід

Франції та надати їм можливість працювати на основі трудового договору у адвоката. У Франції такий юрист не має права мати власних клієнтів, але користується всіма правами, які передбачені для адвокатів[4].

Доречно згадати й досвід Сполучених Штатів Америки. В США спочатку потрібно одержати ліценцію на так звану «практику права», яка дає змогу здійснювати адвокатську діяльність. Цей дозвіл отримується від спеціальних профорганізацій – суду чи бару, що є спільнотою працівників певної юрисдикції, які уповноважені приймати в адвокати. Процес становлення адвокатом проходить через три стадії: спочатку майбутній адвокат отримує вищу освіту, потім проходить навчання в акредитованій юридичній школі, і тільки після цього він може отримати ліцензію, яка надає право для здійснення практичної діяльності. Але навіть так, 70% юристів США є практикуючими адвокатами.

Отже, враховуючи вище кладене, я вважаю, що сам факт введення монополії у 2016 році є вагомим досягненням, адже професійне та незалежне представництво є необхідним для забезпечення надання якісної правової допомоги та справедливого судочинства.

Список використаної літератури:

1. Конституція України : закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96 // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30.
2. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI//Відомості Верховної Ради України.- 2012. – № 27.
3. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №40.
4. Про затвердження Випуску 1 «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності» Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників від 09.10.2004 № 336. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0336203-04> (дата звернення: 01.11.2019).
5. Проект Закону «Про внесення змін до Конституції України (щодо скасування адвокатської монополії)»: Внесений до Верховної Ради України Президентом України В.О.Зеленським 29 серпня 2019 року № 1013. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66242 (дата звернення: 01.11.2019).

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент ***Ковальчук Інна Сергіївна***